

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 11Co/22/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8013898624
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 05. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Šamo
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2013:8013898624.2

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v právnej veci žalobcu: Ing. K. K., bývajúci v S. E. K., D. X, zast. JUDr. Pavlom Putiškom, advokátom, Zimná 85, Spišská Nová Ves, proti žalovaným: 1/ A. Z., bytom P. XXX, 2/ W. K., bývajúca v Z., I. XXXX/XX, 3/ A. I., bývajúca v Z., S. XXXX/XX, zast. opatrovníčkou P. I., súdnou tajomníčkou Okresného súdu Z., 4/ P. W., bývajúca vo S., K. XXX/XX, zast. opatrovníkom JUDr. O. O., zamestnancom Okresného súdu I., 5/ K. S., bývajúca v P. XXX, 6/ D. B., bývajúca v M., B. XXX, zast. opatrovníkom JUDr. O. O., zamestnancom Okresného súdu I., 7/ U. K., bývajúca v K., S. XX, 8/ A. K., bývajúca v Z., J. XXXX/XX, 9/ A. D., bývajúca v Z., Z. XXXX/X, zast. opatrovníčkou P. I., súdnou tajomníčkou Okresného súdu Z., 10/ P. D., bývajúca vo S., P. XXX/XX, 11/ U. A., bývajúca v I., N. XXXX/XX, 12/ W. K., bývajúca v K., K. XXX/X, 13/ J. L., bývajúca v P. XXX, o zaplatenie 16.213,35 eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Poprad č. k. 7C/69/2000 - 451 zo dňa 29. 4. 2011 a uzneseniu Okresného súdu Poprad č. k. 7C/69/2000 - 480 a uzneseniu č.k. 7C/69/2000-501 zo dňa 30. 8. 2012, jednomyseľne takto

rozhodol:

R u š í rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti, t.j. vo výroku o zamietnutí návrhu na zaplatenie 9.253,90 eur a vo výroku o trovách konania vo vzťahu medzi žalobcom a žalovanými; v rozsahu zrušenia mu vec v r a c i a na ďalšie konanie.

R u š í uznesenie súdu prvého stupňa č. k. 7C/69/00 - 501 zo dňa 30. 8. 2012 vo výroku o trovách štátu a v rozsahu zrušenia mu vec v r a c i a na ďalšie konanie.

Odvolacie konanie z a s t a v u j e ohľadne odvolania žalobcu proti uzneseniu č. k. 7C/69/2000 - 476 v spojení s uznesením č. k. 7C/69/2000 - 501, týkajúce sa platenia súdneho poplatku.

odôvodnenie:

Súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom návrh žalobcu zamietol, žalovaným v 1. - 13. rade, ani žalobcovi náhradu trov konania nepriznal s tým, že uznesením č. k. 7C/69/00 - 501 zo dňa 30. 8. 2012 rozhodol o trovách štátu tak, že žalobcu zaviazal na ich náhradu vo výške 1.062,21 eur do 3 dní od právoplatnosti uznesenia na účet Okresného súdu Poprad.

V dôvodoch tohto rozsudku uviedol, že žalobca sa podaným návrhom domáhal proti žalovaným v 1. - 13. rade náhrady škody z titulu schodku, ktorú u jednotlivých žalovaných špecifikoval.

Na základe vykonaného dokazovania zistil skutkový stav, podľa ktorého žalované vykonávali prácu u žalobcu v predajni Potravín Talia vo S., pričom žalovaná v 1. rade bola vedúcou predajne, žalované v 2. - 4. rade boli zástupkyne vedúcej predajne a ostatné žalované pracovali ako predavačky. Jednotlivé žalované v 1. - 13. rade boli v platnom pracovnom pomere u žalobcu v čase vykonávania jednotlivých inventarizácií. Mali platne a riadne uzavreté dohody o hmotnej zodpovednosti. Žalobca vykonal v dňoch 30. 1. 1998, 14. 2. 1998, 1. 5. 1998, 30. 10. 1998, 31. 1. 1999, 28. 3. 1999, 6. 6. 1999 a 29. 6. 1999 inventarizáciu zásob, podľa ktorých zistil, že v uvedenej predajni je za uvedené inventarizačné obdobia

strata na zverených hodnotách. Ďalej súd konštatoval, že do zisteného skutkového stavu nemohol pojať tvrdenia žalobcu o výške straty na zverených hodnotách, že napriek rozsiahlemu dokazovaniu nebol vznik škody preukázaný a v tomto smere boli pre neho dôležité najmä závery znaleckého posudku Ing. A. L., z ktorých vyplynulo, že medzi predloženými kontokorentnými výkazmi a dokumentmi vypracovanými žalobcom, sú vo viacerých inventúrnych obdobiach v termínoch inventúr značné rozdiely vo vyjadrenom schodku. Znalec uviedol, že ani jeden z priebežne vyhotovovaných kontokorentov ani dodatkov kontokorentov nie je nikým podpísaný, nie je teda náležite preukázané, že konečný účtovný stav k termínom inventúry bol riadne prekontrolovaný. Konštatoval, že takáto inventúrna dokumentácia nemôže byť jednoznačne a bezvýhradne akceptovaná ako bezchybná, prekontrolovaná dokladová dokumentácia žalobcu jednoznačne preukazujúca manko. V súvislosti s dodatkom u kontokorentov znalec uviedol, že boli vyhotovované niekedy aj s viacmesačným odstupom a teda je otázne, či hmotne zodpovedná vedúca predajne mala možnosť prekontrolovať kontokorenty a vyjadriť sa k ich účtovnému stavu, ktorý bol spravidla odlišný od účtovného stavu v termínoch inventúr vedených priebežne v mesačných kontokorentoch. Konštatoval, že v mesačných účtovných uzávierkach sa vyskytovali opakujúce chyby, čo naznačuje, že zo strany zamestnávateľa nebola táto dokumentácia dostatočne kontrolovaná. Znalec konštatoval, že na znalecké posúdenie nebola zo strany žalobcu predložená žiadna dokumentácia, ktorá by preukazovala vykonanie komplexnej kontroly účtovného stavu prostriedkov predajne k termínom jednotlivých inventúr, jednoznačne chybná dokumentácia náležite preukazujúca účtovný stav a hospodársky stav prostriedkov predajne, vedenie ekonomickým úsekom žalobcu a vstupujúcim do výpočtu inventúrnych rozdielov. Súd prvého stupňa vec právne hodnotil podľa § 176 ods. 1, 3 a § 177 ods. 2 Zákonníka práce. Pri hodnotení dôkazov si súd vybral zo záverov znaleckého posudku hlavne tie skutočnosti, ktoré smerovali k tomu, že znalecký posudok má iba pravdepodobnostnú hodnotu. Znalec uviedol, že výpočty uvedené v náleze znaleckého posudku sú len pravdepodobné vzhľadom na nekomplexnosť, nedostatočnosť a nesprávnosť jednotlivých podkladov. Súd z tohto hľadiska vyhodnotil nález a prvú časť záveru znaleckého posudku za odhad, či špekuláciu, nespôsobilým byť pevným podkladom spoľahlivo zisteného skutkového stavu, ktorý ako jediný môže byť základom rozhodnutia vo veci samej. Vzhľadom na stav dokumentácie predajne, ktorú nakoniec zapríčinil sám žalobca, súd konštatoval, že je tu objektívna nemožnosť spoľahlivo preukázať zodpovednosť za škodu na schodku zverených hodnôt u jednotlivých žalovaných. Za tohto stavu dôkaznej núdze u žalobcu súd prijal záver, že nebol v konaní vykonaný v prospech žalobcu žiaden dôkaz, žalobca neuniesol dôkazné bremeno, aby preukázal schodok spôsobený žalovanými, a preto žalobu zamietol. Nakoniec k dôvodom zamietnutia žaloby uviedol, že súd z úradnej činnosti zo spisu sp. zn. 8C/504/2001 zistil, že všetky pohľadávky žalobcu, t.j. aj tie, ktoré sú predmetom konania, boli v rámci konkurzného konania pod sp. zn. 2K/237/99 prevedené Zmluvou o postúpení pohľadávky zo 17. 7. 2003 na Ing. Z. T. a z tohto dôvodu žalobcovi nesvedčí aktívna legitímácia k žalovaným nárokom ku dňu vyhlásenia rozsudku. O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 O.s.p. s tým, že žalovaným nepriznal náhradu trov konania, keďže si ju nežiadali a žalobca na ne nemá právo, lebo bol neúspešný.

Súd uznesením č. k. 7C/69/2000 - 501 zaviazal žalobcu na náhradu trov štátu vo výške 1.062,21 eur, a to podľa § 148 ods. 1 O.s.p.. Trovy štátu predstavovali náklady, ktoré súd vynaložil na znalecké dokazovanie.

Uzneseniami č. k. 7C/69/2000 - 476, č. k. 7C/69/2000 - 480 a č. k. 7C/69/2000 - 501 súd rozhodol o poplatkovej povinnosti žalobcu. Žalobca sa proti týmto uzneseniam odvolal, avšak v priebehu odvolacieho konania odvolanie zobral späť, a preto odvolací súd odvolacie konanie podľa § 207 ods. 3 O.s.p. zastavil.

Žalobca sa odvolal aj proti rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým bola jeho žaloba zamietnutá. Navrhol tento rozsudok zmeniť a jeho žalobe vyhovieť, alebo ho zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Nesúhlasil so záverom súdu prvého stupňa, že vznik škody nebol preukázaný. Tento záver nebol ničím podložený, pretože všetky potrebné podklady, ktoré uvádza aj samotný rozsudok, boli znalcovi predložené a ktorý na ich základe potom vyčíslil konkrétne schodky na jednotlivých potravinových jednotkách, ktoré boli ponížené o sumy, ktoré znalec považoval za problematické. Poukázal na záver znaleckého posudku Ing. L. č. 6/2005 str. 39, kde znalec uviedol, že z uvedených skutočností vyplýva, že celková hodnota manka na vymáhanie vyjadrená voči jednotlivým hmotne zodpovedným zamestnancom predajne potravín Talia S., je preukázaná za jednotlivé inventúrne obdobia v sumách, ako sú uvedené v časti posudku III.1. označené ako celkový stav manka na úhradu hmotne zodpovednými zamestnancami predajne za obdobie od 9. 11. 1997 do 7. 6. 1999. Z tohto dôvodu

žalobca podaním zo dňa 22. 2. 2007 znížil svoj návrh podľa znaleckého posudku o problematických 209.660,50 Sk a navrhol v tejto sume konanie zastaviť. Tvrdenie súdu, že vedúce nemohli prekontrolovať príslušné kontokorenty, predložil inventúrnou smernicou firmy Talia, ako pracovnú náplň pre vedúcich potravinovej jednotky, zástupcov vedúcich čašníkov, podľa ktorej mimo iného sú dotknutí pracovníci povinní doručiť účtovnú uzávierku na ekonomický úsek firmy, a to najneskôr do tretieho dňa v mesiaci a po vykonaní inventúry odsúhlasí kontokorent na ekonomickom úseku do 30 dní. Bez odsúhlasenia príslušného kontokorentu vedúcou predajne a ekonomickým úsekom firmy by nebolo možné vyčísliť výsledok inventúry. Okrem uvedeného boli vedúce potravinovej jednotky povinné zúčastňovať sa 2x v mesiaci pracovných porád, kde sa všetky pracovné problémy firmy riešili, k čomu sa mali vedúce potravinovej jednotky možnosť vyjadrovať. Nesúhlasil ani s údajom, podľa ktorého jeho pohľadávka bola postúpená v rámci konkurzného konania, a teda že mu nesvedčí aktívna vecná legitímácia k žalovaným nárokom. Poukázal na to, že po celý čas konania sa o tejto skutočnosti nič nehovorilo, nemal sa možnosť k tomu vyjadriť a z tohto hľadiska je konštatovanie súdu neoprávnené. V tejto súvislosti poukázal aj na uznesenia Okresného súdu v Spišskej Novej Vsi a Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 1C/87/2006 a 3Co/17/2007, ako aj uznesenie Okresného súdu v Spišskej Novej Vsi sp. zn. 1C/131/2005 a uznesenie Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 1Co/506/2006, ktorými boli návrhy K. T. na vstup do konania zamietnuté z dôvodu neplatnosti Zmlúv o postúpení pohľadávok zo 17. 7. 2003 z postupcu správcu konkurznej podstaty na postupníka Ing. Z. T. a následne aj druhou zmluvou o postúpení uvádzaných pohľadávok zo dňa 30. 9. 2003 na postupníka K. T..

Žalované K. S., U. K. a U. A., ktoré sa zúčastnili odvolacieho pojednávania, navrhli potvrdiť rozsudok súdu prvého stupňa.

Ostatné žalované sa vo veci nevyjadrili.

Odvolací súd podľa § 212 ods. 1 O.s.p. prejednal vec v medziach, ktorých sa odvolateľ domáhal jej preskúmania a dospel k záveru, že jeho odvolanie je dôvodné.

Súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav. O nesprávne právne posúdenie veci ide aj vtedy, ak síce súd použil správne ustanovenie právneho predpisu, avšak nesprávne ho aplikoval. Z obsahu spisu je zrejmé, že žalobca uplatnil nárok na náhradu škody z titulu zodpovednosti zamestnancov za schodok na zverených hodnotách, ktoré je zamestnanec povinný vyúčtovať. Predpokladom osobitnej zodpovednosti zamestnanca za škodu je uzatvorenie dohody o hmotnej zodpovednosti, pritom táto sa uzatvára písomne, inak je neplatná. Možno ju uzavrieť osobitne, ale môže byť aj súčasťou pracovnej zmluvy, prípadne dohody o zmene pracovnej zmluvy. Treba v tejto súvislosti povedať, že súd sa v dôvodoch rozsudku nezaoberal platnosťou dohôd o hmotnej zodpovednosti. Podstatou dohody o hmotnej zodpovednosti je zaviazanie zamestnanca k zodpovednosti za vzniknutý schodok, t.j. rozdiel medzi účtovným a skutočným stavom hodnôt, ktoré mu boli na základe tejto dohody zverené. Dohoda o hmotnej zodpovednosti prichádza do úvahy v pracovných pozíciách, ako je napr. aj predavač, keďže jej predmetom môžu byť výlučne hotovosti, ceniny, tovar, zásoby materiálu alebo iné hodnoty určené na obeh alebo obrat, ktoré je zamestnanec povinný vyúčtovať. Ak na tom istom pracovisku pracujú viacerí zamestnanci a hospodária spoločne, je možné uzatvoriť s nimi spoločnú hmotnú zodpovednosť, a to buď spoločne jednu dohodu alebo viacero individuálnych dohôd, ale s klauzulou o spoločnej zodpovednosti. Ak by táto klauzula neexistovala, hoci by išlo o hodnoty zverené viacerým zamestnancom spoločne, nevzniká nikomu hmotná zodpovednosť a zamestnanci by boli zodpovední len na základe všeobecnej zodpovednosti. Pri uzatvorení dohody o hmotnej zodpovednosti, pri jej zániku, pri preradení zamestnanca na inú prácu alebo na iné pracovisko, pri jeho preložení a pri jeho skončení pracovného pomeru sa musí vykonať inventarizácia. Na pracoviskách, kde pracujú zamestnanci so spoločnou hmotnou zodpovednosťou sa musí inventarizácia vykonať pri uzatvorení dohôd o hmotnej zodpovednosti so všetkými spoločne zodpovednými zamestnancami pri skončení všetkých týchto dohôd, pri preradení na inú prácu alebo preložení všetkých spoločne zodpovedných zamestnancov, ďalej pri zmene vo funkcii vedúceho alebo jeho zástupcu, na žiadosť ktoréhokoľvek zo spoločne zodpovedných zamestnancov pri zmene v ich kolektíve a nakoniec pri odstúpení niektorého z nich od dohody o hmotnej zodpovednosti. Ak zamestnanec so spoločnou hmotnou zodpovednosťou, ktorého pracovný pomer sa skončil, alebo ktorý bol preradený na inú prácu alebo na iné pracovisko, alebo bol preložený, zároveň nepožiadala o vykonanie inventarizácie, zodpovedá za prípadný schodok zistený najbližšou inventarizáciou na jeho predchádzajúcom pracovisku. Rovnako,

ak zamestnanec, ktorý sa zaraďuje na pracovisko, kde pracujú zamestnanci so spoločnou hmotnou zodpovednosťou, zároveň nepožiadá o vykonanie inventarizácie, zodpovedá za prípadný schodok zistený najbližšou inventarizáciou, ak od dohody o hmotnej zodpovednosti neodstúpil. Dohodou o hmotnej zodpovednosti preberá zamestnanec zodpovednosť za schodok na ktoromkoľvek pracovisku, v ktorejkoľvek funkcii spojenej s touto zodpovednosťou a v akomkoľvek kolektíve spoločne hmotne zodpovedných zamestnancov, kam bude kedykoľvek neskôr priradený, zaradený alebo preložený. Zodpovednosť za schodok na zverených hodnotách na základe dohody o hmotnej zodpovednosti trvá zásadne od uzavretia takejto dohody až do skončenia pracovného pomeru.

V tejto súvislosti odvolací súd zdôrazňuje, že v napadnutom rozsudku nie je ohľadne platnosti dohôd o hmotnej zodpovednosti uzavretých s jednotlivými žalovanými dostatok dôvodov, je len konštatácia, že dohody o hmotnej zodpovednosti boli uzavreté a že sú platné, chýba však údaj o tom, kedy boli takéto dohody uzatvorené a či ide o dohody s klauzulou, že ide o spoločnú hmotnú zodpovednosť. Tu treba znova zdôrazniť, že ak by takáto klauzula neexistovala, hoci by išlo o hodnoty zverené viacerým zamestnancom spoločne, nevzniká nikomu hmotná zodpovednosť a zamestnanci by boli zodpovední len na základe všeobecnej zodpovednosti. Všeobecnou zodpovednosťou sa treba zaoberať v tom prípade, ak by nevznikla nikomu zo žalovaných hmotná zodpovednosť.

Dôvodom pre zamietnutie žaloby bola okolnosť, že znaleckým dokazovaním nebola preukázaná výška schodku, a to pre nedostatok účtovnej dokumentácie. V každom prípade však znalec vyčísluje škodu. Ak súd príde k záveru, že nie je daná zodpovednosť žalovaných za schodok na zverených hodnotách, ktoré boli povinné vyúčtovať, potom sa mal zaoberať ich všeobecnou zodpovednosťou na základe zavinenia.

Druhým dôvodom, pre ktorý súd žalobu zamietol bola skutočnosť, že došlo v rámci konkurzného konania k postúpeniu pohľadávky žalobcu na iný subjekt. Súd uznesením z 22. 10. 2001 spojil na spoločné konanie veci vedené pod sp. zn. 7C/69/2000, 7C/115/2000, 7C/367/2000, 7C/1104/2000, 7C/1401/2000, 7C/1442/2000, 13C/344/2001, 13C/636/2001 a 13C/731/2001. Zo zmluvy o postúpení pohľadávky uzavretej medzi správcom konkurznej podstaty a Ing. Z. T. a zoznamu pohľadávok vyplýva, že predmetom postúpenia nebola pohľadávka, ktorá je predmetom konania pod sp. zn. 7C/1442/2000 na zaplatenie sumy 18.252,- Sk. Okrem toho vadou konania, na ktorú odvolací súd musel prihliadnúť z úradnej povinnosti je okolnosť, že sa k tejto zmluve o postúpení pohľadávok žalobca nevyjadril, a to najmä z toho hľadiska, že má právo sa účastník vyjadriť ku každému dôkazu, ktorý súd v konaní vykonáva (viď ust. § 122 ods. 2 a ust. § 123 O.s.p.). Ak by súd túto zmluvu vyhodnotil ako platnú zmluvu o postúpení pohľadávok, iste je nepochybné, že by žalobca stratil aktívnu legitímáciu pokiaľ išlo o pohľadávky, ktoré uplatnil vo veci sp. zn. 13C/731/01, 13C/636/01, 13C/344/01, 7C/1401/00, 7C/1104/00, 7C/367/00, 7C/115/00 a 7C/69/00, keď pod týmto číslom 7C/69/00 sú zrejme zahrnuté pohľadávky, ktoré boli pôvodne uplatnené vo veci pod sp. zn. 13C/731/01 a 13C/636/01.

Úlohou súdu prvého stupňa v ďalšom konaní bude predovšetkým skúmať otázku platnosti zmluvy o postúpení pohľadávok uvedených v pripojenom zozname a v prípade, že ustáli platnosť tejto zmluvy, je potrebné vyvodiť záver o aktívnej legitímácii žalobcu ohľadne pohľadávok, ktoré uplatnil v tomto konaní, ale ktoré sú predmetom zmluvy o postúpení pohľadávok uzavretej medzi správcom konkurznej podstaty a Ing. Z. T.. V prípade, že súd dospeje k záveru, že táto zmluva o postúpení pohľadávok nie je platná, potom jeho úlohou bude skúmať otázku zodpovednosti žalovaných v zmysle príslušných ustanovení o zodpovednosti zamestnanca za schodok na zverených hodnotách, ktoré je zamestnanec povinný vyúčtovať s tým, že je potrebné tieto podmienky skúmať z hľadiska období, za ktoré v jednotlivých prípadoch schodok vznikol, ako z jednotlivých žalôb vyplýva. V prípade žaloby vedenej pod sp. zn. 13C/731/01 ide o obdobie od 7. 6. do 29. 6. 1999, vo veci 13C/636/01 ide o obdobie od 9. 5. 1999 do 6. 6. 1999, vo veci 13C/344/01 ide o obdobie od 1. 2. 1999 do 28. 3. 1999, vo veci 13C/1442/2000 ide o obdobie od 4. 1. 1999 do 31. 1. 1999, vo veci 7C/1401/00 ide o obdobie od 4. 10. 1998 do 3. 1. 1999, vo veci 7C/1104/2000 ide o obdobie od 1. 6. 1998 do 3. 10. 1998, vo veci 7C/367/00 ide o obdobie od 15. 2. 1998 do 1. 5. 1998, vo veci 7C/115/00 ide o obdobie od 31. 1. 1998 do 14. 2. 1998 a vo veci 7C/69/00, tak ako bola žaloba pôvodne podaná, ide o schodok na zverených hodnotách za obdobie od 9. 11. 1997 do 30. 1. 1998. V tomto období nie vždy všetky žalované pracovali na potravinovej jednotke spoločne, a preto je otázne, či bolo správne spojiť na spoločné prejednanie uvedené veci, a to najmä z toho hľadiska, keď by v prípade zodpovednosti žalovaných bolo treba sa zaoberať rozsahom a spôsobom náhrady škody a to aj v prípade, že by išlo o všeobecnú zodpovednosť zamestnanca za škodu, ktorou sa bude musieť súd zaoberať v prípade, že neprichádza do úvahy zodpovednosť zamestnanca za schodok na

zverených hodnotách, ktoré je zamestnanec povinný vyúčtovať. Samozrejme v takomto prípade je na zamestnávateľovi, aby preukazoval zamestnancovo zavinenie.

Odvolací súd z týchto dôvodov rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

Súd prvého stupňa v novom rozhodnutí podľa § 224 ods. 3 O.s.p. rozhodne aj o trovách odvolacieho konania.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.